

[Avaleht](#) > ... > [Perekonnaasjad Ja Pärimine](#) > [Abielu Lahutamine Ja Kooselu Lõpetamine](#) > [Greece](#)

Abielu lahutamine ja kooselu lõpetamine

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Kreeka

1 Millistel tingimustel abielu lahutatakse?

Abielu lahutamiseks on vajalik kohtuotsus, mida ei saa enam edasi kaevata (tsiviilseadustiku (*Αστικός Κώδικας*) artikkel 1438 ja sellele järgnevad artiklid).

Lahutusmenetlusi on kahte liiki.

1. Kui abielu lahutatakse vastastikusel kokkuleppel (*συναινετικό διαζύγιο*), nõustuvad abikaasad lahutama oma abielu kirjaliku kokkuleppega, mille allkirjastavad nemad ja nende advokaadid või ainult nende advokaadid, kui advokaatidele on antud konkreetset volitused abikaasade nimel tegutsemiseks. Abikaasad peavad olema olnud abielus vähemalt kuus kuud. Kui neil ei ole alaealisi lapsi, lahutatakse abielu kohtuväliselt, s.t piisab eespool nimetatud kokkuleppest. Kuid kui neil on alaealsed lapsed, tuleb nimetatud kokkuleppele lisada teine abikaasade vahel sõlmitud kirjalik kokkulepe, milles määratakse kindlaks laste hooldusõigus ja nendega suhtlemise õigus. Kõik need kokkulepped esitatakse pädevale ühe kohtunikuga esimese astme kohtule (*Μονομελής Πρωτοδικείο*), kes kinnitab need kokkulepped ja kuulutab abielu lõppenuks hagita menetluse korras.
2. Vaidlustatud lahutuse (*διαζύγιο κατ' αντιδικία*) puhul taotleb üks abikaasa abielu lõppemise alustele tuginedes abielu lahutamist, esitades selleks hagi pädevale ühe kohtunikuga esimese astme kohtule, või siis esitavad mõlemad abikaasad hagiavaldused eraldi.

2 Millistel alustel abielu lahutatakse?

Vaidlustatud lahutuse puhul on lahutamise alused järgmised (tsiviilseadustiku artikkel 1439).

1. Abielusuhted on lõppenud kostja või mõlema abikaasa süül selliselt, et on alust arvata, et abielusuhte jätkumine ei oleks hageja jaoks vastuvõetav. Abielu purunemise eeldus - kostja võib püüda seda ümber lükata - eksisteerib topeltabielu, abielurikkumise või hageja hülgamise korral ning samuti juhul, kui kostja on ohustanud hageja elu või tarvitanud hageja vastu koduvägivalda. Kui abikaasad on elanud pidevalt lahus vähemalt kaks aastat, eksisteerib abielu lõppemise ümberlükkamatu eeldus ning lahutust võib taotleda isegi juhul, kui abielusuhte lõppemise põhjustas hageja.
2. Kui üks abikaasa on tunnistanud teadmata kadunuks ja eeldatavalt surnuks, võib teine abikaasa esitada abielu lahutamise avalduse.

3 Millised on abielu lahutamise õiguslikud tagajärjed seoses

3.1 abikaasadevaheliste isiklike suhetega (nt perekonnanimi)

Kui abielu lõpetatakse lahutuse teel, ei pea abikaasad enam koos elama ega tegema otsuseid ühiselt. Oma abikaasa perekonnanime võtnud isik võtab üldjuhul tagasi oma nime, välja arvatud juhul, kui ta soovib oma

abikaasa nime jätta alles põhjusel, et ta on saavutanud selle nime all teatava ametialase maine või tuntuse kunstnikuna. Abikaasad ei pea enam täitma vastastikuseid kohustusi. Topeltabielu kui abiellumist takistav asjaolu lõpeb. Abielu jooksul oli peatatud ühe abikaasa poolt teise vastu esitatud nõuetega seotud tähtaegade arvestamine, kuid nüüd nende arvestamine jätkub. Lahutusega ei lõpe abikaasade veresugulaste vahelised hõimlussuhted.

3.2 vara jagamisega abikaasade vahel

Lahutuse korral on kummalgi abikaasal õigus tagasi nõuda talle kuuluv või eeldatavalt talle kuuluv vallasvara isegi juhul, kui seda vara on kasutanud mõlemad abikaasad või ainult teine abikaasa, tingimusel et teine abikaasa ei vaidlusta seda eeldust. Selline õigus on isegi juhul, kui eset võib pidada teisele abikaasale vajalikuks. Kui abikaasa, kelle valduses ese on, keeldub seda üle andmast eseme omanikule, võib omanik esitada hagi omandi või valduse kaitseks või võlaõiguse teostamiseks. Pärast abielu lahutamist võib see abikaasa, kellele kuulub perekonna ühine eluase, esitada hagi omandi kaitseks või võlaõiguse teostamiseks selle abikaasa vastu, kes seda eluaset kasutab. Lahutusega lõpeb varaühisus ning kumbki abikaasa saab selle, millele tal on õigus ühisomandit käsitlevate eeskirjade alusel ja ühisvara jagamisest tulenevalt. Kui vara hulka kuuluva eseme soetas üks abikaasast abielu jooksul, on teisel abikaasal õigus osale sellest.

3.3 abikaasade alaealiste lastega

Kui abielu lõpetatakse lahutuse teel, võib kohus määrata vanemliku vastutuse kindlaks ühel viisil järgmistest:

- a) kohus võib määrata vanemliku vastutuse või hooldusõiguse ühele vanemale;
- b) kohus võib määrata vanemliku vastutuse või hooldusõiguse mõlemale vanemale ühiselt;
- c) kohus võib jagada vanemliku vastutuse vanemate vahel või
- d) kohus võib määrata vanemliku vastutuse kolmandale isikule.

Lahutatud vanemad on jätkuvalt kohustatud toetama oma lapsi, kes on alaealised ja kellel puudub teine või isiklikust varast saadav sissetulek või kelle sissetulekust ei piisa enda ülalpidamiseks. Selle kohustuse täitmise üksikasjad määravad kindlaks vanemad ise või vaidluse korral teeb seda kohus.

3.4 abikaasa ülalpidamise kohustusega?

Kui abielu lõpetatakse lahutuse teel ja endine abikaasa ei ole suuteline end oma sissetuleku või varadega ülal pidama, on tal õigus nõuda teiselt abikaasalt elatist järgmistel juhtudel:

- 1) kui abielu lahutamise ajal on elatist taotleva abikaasa vanus või tervislik seisund selline, et temalt ei saa nõuda enda ülalpidamise eesmärgil sobivale tööle asumist või töötamise jätkamist;
- 2) kui elatist taotlev abikaasa peab hoolitsema alaealise eest, mistõttu ei saa ta sobivale tööle asuda;
- 3) kui elatist taotlev abikaasa ei suuda leida asjakohast regulaarset tööd või kui ta vajab kutsealast väljaõpet; mõlemal juhul on tal õigus saada elatist kuni kolme aasta jooksul alates abielu lahutamisest; või
- 4) mis tahes sellisel juhul, kui abielu lahutamise ajal tuleb elatis välja mõista õigluse põhimõttest lähtuvalt.

Elatise määramisest võib keelduda või elatist võib mõjuvatel põhjustel piirata, eelkõige juhul, kui abielu kestis lühikest aega või kui see abikaasa, kellele võib olla õigus saada elatist, on süüdi abielu lahutamises või on teadlikult vaesestunud. Elatise saamise õigus lõpeb, kui seda saama õigustatud isik abiellub uuesti või alustab kellegagi kooselu. Elatise saamise õigus ei lõpe juhul, kui ülalpidamiskohustuslane sureb. See õigus lõpeb aga elatismakseid saama õigustatud isiku surma korral, välja arvatud juhul, kui õigus on seotud eelneva perioodiga või kui surma ajal on saamata mõned osamaksud.

4 Mida tähendab õigusmõiste „lahuselu” igapäevaelus?

5 Millised on lahuselu eeltingimused?

6 Millised on lahuselu õiguslikud tagajärjed?

7 Mida tähendab mõiste „abielu kehtetuks tunnistamine“ igapäevaelus?

Abielu kehtetuks tunnistamine tähendab, et teatavatele nõuetele mittevastavuse põhjustel tunnistatakse täielikku õigusjõudu omanud abielu kohtuotsusega kehtetuks ja seega ei ole sellisel abielu enam mingit õiguspõhjust; kehtetuks tunnistatud abielust sündinud mis tahes lapsi käsitletakse siiski jätkuvalt abielust sündinud lastena. Mis tahes suhteliselt tühise akti kehtetuks tunnistamist käsitlevaid eeskirju kohaldatakse ka suhteliselt tühise või tühise abielu kehtetuks tunnistamise suhtes (tsiviilseadustiku artikkel 1372 ja sellele järgnevad artiklid).

8 Millised on abielu kehtetuks tunnistamise eeltingimused?

Abielu on võimalik kehtetuks tunnistada põhjusel, et üks abieluks vajalik positiivne tingimus ei olnud täidetud või et eksisteeris mingi absoluutne takistus või et abielu on suhteliselt tühine vea esinemise või sunni avaldamise tõttu.

Leitakse, et positiivne tingimus ei ole täidetud, kui paari tahteavaldused ei ole tehtud isiklikult või on seotud tingimuste või tähtaegadega; kui abikaasad on alaealised ja kohtud ei ole abiellumiseks luba andnud; kui ühel neist on kohtu määratud eestkostja, kes ei ole abiellumiseks nõusolekut andnud, ja kohtult ei ole luba taotletud; või kui üks neist ei olnud abiellumise ajal suuteline mõistma oma tegude tähendust või kui tal puudus otsustusvõime vaimuhaiguse tõttu. Absoluutne takistus esineb siis, kui abikaasad on ülenejad või alanejad veresugulased otsejoones ükskõik millise astmeni või küljjoones neljanda astmeni; kui nad on ülenejad või alanejad hõimlased otsejoones ükskõik millise astmeni või küljjoones kuni kolmanda astmeni; või kui tegemist on topeltabieluga või abikaasade vahel on lapsendamisest tekkinud suhted.

Abielu ei pea pärast selle sõlmimist kehtetuks tunnistama, kui abikaasad nõustuvad vabal tahtel täielikult abieluga; kui abiellumisluba mitteomanud alaealised saavad hiljem kohtult loa; kui abiellumisluba mitteomanud alaealine saab 18aastaseks ja nõustub abieluga; kui teovõimetu abikaasa omandab teovõime ja nõustub abieluga; kui eestkostja või kohus või teovõime omandanud abikaasa nõustub abieluga; või kui isik, kes toimis vea alusel või sunni tõttu, nõustub abieluga pärast vea kõrvaldamist või sunni lõppemist. Abielu ei eksisteeri, kui ei ole tehtud tahteavaldust linnapea ja tunnistajate juuresolekul tsiviilõigusliku abiellumise puhul või kui kirikliku laulatuse puhul ei ole abielu sõlmimist kinnitanud õigeusu kiriku preester või mõne muu Kreekas tegutseva usulahu vaimulik. Sellisel juhul puuduvad abielul õiguslikud tagajärjed ning avalduse abielu tühiseks tunnistamise kohta võib esitada mis tahes isik, kellel on asjas õigustatud huvi.

9 Millised on abielu kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed?

Põhimõtteliselt tunnistatakse abielu õiguslikud tagajärjed kehtetuks tagasiulatuvalt. See kehtib kõigi abikaasadevaheliste isiklike, pere- ja varasuhete suhtes. Seega kaob abielu kehtetuks tunnistamisega abikaasade vastastikune seadusjärgse pärimise õigus ja seda tagasiulatuvalt kuni abielu sõlmimiseni. Samuti muutuvad abielu kehtetuks tunnistamise tulemusel õigustühiseks kõik abikaasade ja kolmandate isikute vahelised õiguslikud tehingud, mis nad sõlmisid abielupaarina kas nende kooseluga seotud vajadustest lähtuvalt või teise abikaasa vara haldamise eesmärgil. Arvesse tuleb võtta siiski paariga tehinguid sõlminud ja heas usus toimunud kolmandate isikute huve. Kui abielu sõlmimise ajal ei olnud abikaasad või üks neist teadlik abielu tühisusest, kehtivad abielu tühisusest tulenevad õiguslikud tagajärjed nende abikaasade või selle abikaasa suhtes vaid alates abielu kehtetuks tunnistamisest; abikaasal, kes ei olnud abielu sõlmimise ajal teadlik abielu tühisusest, on õigus saada teiselt abikaasalt elatist, kui see teine abikaasa oli abielu tühisusest teadlik juba abielu sõlmimise hetkest, ja teise abikaasa pärijatelt, kui teine abikaasa peaks pärast abielu kehtetuks tunnistamist surema. Analoogia põhjal kohaldatakse samu eeskirju, mida lahutusegi puhul. Samasugune õigus saada elatist on ka sellel abikaasal, keda sunniti abielluma ähvardustega või õigusvastaselt või üldlevinud kõlblusnormide vastaselt, kui abielu tunnistatakse kehtetuks või kui abielu lõpeb teise abikaasa surma tõttu (tsiviilseadustiku artikkel 1383).

10 Kas abielulahutusega seotud küsimusi on võimalik lahendada kohtuväliselt?

Ei.

11 Kuhu tuleb esitada abielu lahutamise, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise avaldus? Millised on avalduse vorminõuded ja millised dokumendid tuleb lisada?

Ühe kohtunikuga esimese astme kohus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*) artikli 17 lõige 1) on pädev lõpetama abielu lahutuse teel, kui abielu lõppemise on põhjustanud üks abikaasa või mõlemad abikaasad või kui üks abikaasa on teadmata kadunud ja eeldatavalt surnud; tunnistama kehtetuks tühist või suhteliselt tühist abielu; tunnistama abielu tühiseks; ning tegema abielu jooksul otsuseid abikaasadevaheliste abielust tulenevate suhete kohta. Järgitakse abieluvaidluste lahendamiseks kehtestatud kohtumenetlust, mida muudeti seadusega nr 4055/2012.

Kui abielu lahutatakse vastastikusel kokkuleppel, on samuti pädev ühe kohtunikuga esimese astme kohus, kuid järgitakse hagita asjade jaoks ette nähtud menetlust. Pädev kohus on abikaasade viimase ühise elukoha järgne kohus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 39); või nende alalise elukoha järgne kohus, kui üks abikaasa elab endiselt seal; või kostja alalise elukoha järgne kohus (seadustiku artikkel 22); või ühise avalduse korral ühe abikaasa alalise elukoha järgne kohus; või hageja alalise elukoha järgne kohus, kui ta on seal elanud vähemalt aasta vahetult enne avalduse esitamist või vähemalt kuus kuud, kui ta on Kreeka kodanik või kui mõlemad abikaasad on Kreeka kodanikud. Mis tahes vastuhagi menetleb sama kohus. Elatishagi võib liita abielu lahutamise, abielu kehtetuks tunnistamise või abielu tühiseks tunnistamise hagiga ning seejärel menetleb neid koos pädev ühe kohtunikuga esimese astme kohus, järgides abieluasjade jaoks kehtestatud menetlust ja võttes arvesse selle menetluse puhul ette nähtud piiranguid. Peale selle võib hagiga liita vanemliku vastutuse ja suhtlusõiguse kindlaksmääramise avalduse ning nende asjade kohta teeb otsuse ühe kohtunikuga esimese astme kohus, järgides seadustiku artiklis 681B ja sellele järgnevatel artiklites sätestatud erimenetlust.

Hagi esitatakse kohtu kantseleile. Kohtusekretär määrab kindlaks istungi toimumise kuupäeva ning märgib selle kuupäeva hagi koopiatele. Hageja advokaat annab kohtutäiturile juhised istungikuupäevaga varustatud hagiavalduse ning kohtu määratud ajal ja kohas kohtusse ilmumist käsitleva kohtukutse kättetoimetamiseks. Kohtutäitur toimetab hagiavalduse koopia kostjale kätte. Kohtutäitur peab hagiavalduse koopia kätte toimetama 60 päeva jooksul, kui kostja alaline asukoht või elukoht on Kreekas, ning 90 päeva jooksul, kui kostja alaline asukoht või elukoht on välisriigis või kui kostja aadress ei ole teada. Kui hagi tuleb kätte toimetada välisriigis isikule, kelle aadress ei ole teada, kohaldatakse menetluse algatamise avalduse kättetoimetamise suhtes analoogia põhjal ELi eeskirjadega kehtestatud sätteid ning konkreetsemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades või vajaduse korral 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooni või kahe- või mitmepoolsetes lepingutes sätestatud eeskirju.

Abikaasade varasuhete, lahutuse ja lahuselu suhtes (tsiviilseadustiku artiklid 14, 15 ja 16) kohaldatakse järgmist materiaalsoigust järjekorras:

- 1) selle riigi materiaalsoigust, mille kodanikud mõlemad abikaasad viimati abielu jooksul koos olid, tingimusel et vähemalt ühel abikaasal on endiselt selle riigi kodakondsus;
- 2) selle riigi materiaalsoigust, kus asus abikaasade viimane ühine alaline elukoht abielu jooksul; või
- 3) selle riigi materiaalsoigust, millega neil on tugevaimad sidemed.

Vanemate ja lapse vaheliste suhete suhtes (tsiviilseadustiku artiklid 18 ja 19) kohaldatakse järgmist õigust järjekorras:

- a) selle riigi õigust, mille kodanikud mõlemad abikaasad viimati koos olid;
- b) selle riigi õigust, kus asus abikaasade viimane ühine alaline elukoht; või

c) selle riigi õigust, mille kodanik on laps. Kui lapsel on nii Kreeka kui ka välisriigi kodakondsus, kohaldatakse Kreeka õigust, ning kui lapsel on rohkem kui ühe välisriigi kodakondsus, kohaldatakse selle riigi õigust, millega lapsel on kõige tugevamad sidemed.

Lex fori põhimõtte kohaselt kohaldatakse Kreeka menetlusõigust, kuid selle suhtes on ülimuslik Euroopa Liidu õigus ja muud välislepingud vastavalt põhiseaduse artiklile 28. Poolt esindavale advokaadile tuleb anda konkreetsed volitused poole nimel tegutsemiseks või siis peab ta ilmuma kohtusse koos esindatava poolega. Tõendite kogumise ajal tuleb kohtus esitada abielutunnistus, perekonnaseisu tõendav dokument ja muud dokumendid. Tunnistajad annavad ütlusi ja menetlusdokumente esitatakse avatud kohtuistungil. Kui abielu lahutatakse vastastikusel kokkuleppel, peavad pooled oma abielu lahutamise soovi kinnitama kirjaliku kokkuleppega, mille on allkirjastanud nad ise, nende volitatud advokaadid või siis nii nemad ise kui ka advokaadid. Samuti tuleb lisada kokkulepe, mis käsitleb laste hooldusõiguse ja suhtlusõiguse korraldamist. Kohus kinnitab kokkulepped ja kuulutab abielu lahutatuks. Poolte ütluste hindamisel kasutab kohus oma kaalutusõigust. Kohus ei kuula menetlusosalisi ära vande all ning ei küsitle tunnistajana poolte lapsi, kuid tunnistajad ja eksperdid peavad andma ütlusi vande all. Lahutusasja menetlev kohus püüab pooli lepitada. Asjaolu, et kostja ei ilmu kohtusse, ei mõjuta asjas kohtuotsuse tegemist. Kui üks pool sureb ajal, mil kohtuotsust on veel võimalik edasi kaevata, siis kohtuasi langeb ära. Abielu kehtetuks tunnistamise avalduse võib esitada ka prokurör ning sellisel juhul peab tema esitama menetlusdokumendid. Kui menetlusosaline sureb, siis menetlus peatatakse ning seda võivad jätkata menetlusosalise pärijad. Kui abielu kehtetuks või tühiseks tunnistamise hagi esitab prokurör, suunatakse see mõlema poole vastu, ning kui üks neist on surnud, suunatakse see selle poole pärijate vastu.

12 Kas menetluskulude katteks on võimalik saada menetlusabi?

Jah, teatavatel tingimustel. Eelkõige on õigusabi võimalik saada siis, kui tõendatakse, et menetluse pool ei suuda ise tasuta asja kohtuliku arutamise kaaskuludega, seadmata sellega ohtu tema ja ta perekonna ülalpidamiseks vajalikke vahendeid, tingimused et hagi ei ole ilmselgelt alusetu või mittetulemuslik. Taotlus tuleb esitada kohtunikule, kes asja menetleb või kellele hagiavaldus on esitatud. Mitme kohtunikuga esimese astme kohtu puhul tuleb taotlus esitada kohtu esimehele ning kohtuasjaga mitteseotud küsimuste puhul tuleb taotlus esitada hageja elukohajärgsele piirkondlikule tsiviilkohtule (*ειρηνοδίκηίο*) (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 194 ja sellele järgnevad artiklid).

Taotluses tuleks esitada hagi kokkuvõtte, kohtuistungil esitatavad tõendid ja tõendid, mis kinnitavad õigusabi saamiseks vajalike tingimuste täitmist. Lisada tuleks mitmed toetavad dokumendid.

1. Taotleja alalise või ajutise elukoha järgse linna linnapea või kohaliku omavalitsusüksuse volikogu esimehe (tasuta) väljastatud tõend, milles on märgitud taotleja ametikoht ning kirjeldatud tema rahalist olukorda ja perekonnaseisu.
2. Taotleja alalise või ajutise elukoha järgse maksuinspektori (tasuta) väljastatud tõend, milles kinnitatakse, et taotleja esitas kolmel viimasel aastal tuludeklaratsiooni või mis tahes muud liiki otsese maksu deklaratsiooni ning et pärast deklaratsiooni läbivaatamist kiideti see heaks.

Taotluse kohta otsust tegev kohus võib kostja ja taotleja kohtusse kutsuda selle eest tasu nõudmata. Advokaadi kohalviibimine ei ole vajalik. Kui kohus peab tõenäoliseks, et eespool osutatud tingimused on täidetud, võimaldab ta taotlejale õigusabi. Seda tuleb teha iga kohtuasja puhul eraldi. Õigusabi antakse seoses asjaomase kohtuasjaga kõigil apellatsioonitasanditel ning seda antakse ka seoses lõpliku kohtuotsuse jõustamisega. See menetluse pool, kelle õigust õigusabile on sel viisil tunnistatud, on ajutiselt vabastatud kohtukulude ja menetluskulude tasumisest üldiselt, s.t notarite ja kohtutäiturite tasude, tunnistajate kulude ning ekspertide, advokaatide ja mis tahes muude esindajate tasude maksmisest, ning kohustusest anda nende kulude katteks tagatis. Isiku võib ajutiselt kohtukulude tasumisest vabastada ka osaliselt.

Õigusabi saamine ei mõjuta kohustust kanda mis tahes kulud, mis mõistetakse välja teise poole kasuks. Taotluse alusel võib kohus õigusabi andmist käsitlevas otsuses või hiljem määrata advokaadi, notari või kohtutäituri, kes peab abistama õigusabi saavat isikut. Nad peavad järgima neile antud juhiseid ning otsus ise kujutab endast luba tegutsemiseks.

Õigusabi saamise õigus lõpeb seda saama õigustatud isiku surma korral, kuid toiminguid, mille tegemist ei saa edasi lükata, võib teha pärast isiku surma varem antud juhiste põhjal. Peale selle võib kohus õigusabi andmise tühistada või seda piirata omal algatusel või prokuröri ettepaneku alusel, kui tõendatakse, et õigusabi andmise

tingimused ei olnud kunagi täidetud või kui need ei ole enam täidetud või kui asjaolud on muutunud. Kulude tasumine on reguleeritud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitega 190–193.

Seega, kui kohtuotsusega mõistetakse kohtukulud välja õigusabi saanud isiku vastaspoolelt, kogutakse templimaks, tasu täitmisele pööratava otsuse koopia eest ja muud tasud vastavalt riigi tulu kogumist käsitlevatele õigusnormidele. Seevastu õigusabi saanud isikule, tema advokaatidele või muudele õigusesindajatele või kohtuametnikele võlgnetavad summad mõistetakse välja asjaomastele isikutele ja kogutakse vastavalt täitemenetlust käsitlevatele õigusnormidele. Samamoodi nõutakse õigusabi saanud isikult väljamõistetud kulud sisse kohe, kui õigusabi andmise tingimused ei ole enam täidetud ja see asjaolu on kinnitust leidnud. Kui menetluse pooled said õigusabi valetõendite või valetabe esitamise tulemusel, määrab kohtunik, kes otsustab õigusabi andmise tühistada, rahatrahvi summas 100–200 eurot, mis tuleb tasuda õigusvaldkonna esindajate kindlustusfondi. Sellega ei kao nende isikute kohustus tasuda summad, mille tasumisest nad vabastati, ning samuti ei takista see kriminaalsüüdistuse esitamist.

13 Kas abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise otsuse saab edasi kaevata?

Jah. Kohtuasja kaotanud pool võib esitada apellatsiooni territoriaalse pädevusega apellatsioonikohtule (*Εφετείο*) lahutust, tühise või suhteliselt tühise abielu kehtetuks tunnistamist või abielu tühisuse tunnustamist käsitleva kohtuotsuse peale 30 päeva jooksul alates kuupäevast, mil kohtuotsus talle kätte toimetati, kui tema alaline või ajutine elukoht on Kreekas, või 60 päeva jooksul, kui tema alaline või ajutine elukoht on välisriigis või kui tema elukoht ei ole teada, ning kolme aasta jooksul alates kohtuotsuse avaldamisest, kui kohtuotsust kätte ei toimetatud. Kui isik, kellel oleks olnud õigus esitada apellatsioon, on surnud, hakatakse apellatsiooni esitamise tähtaega arvestama kuupäevast, mil kohtuotsus toimetatakse kätte tema üldõigusjärglastele või annakusaajatele.

14 Milline on abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise õigusliku tunnustuse taotlemise kord selles liikmesriigis, kui otsuse on teinud mõne teise liikmesriigi kohus?

Praegu kehtivas nõukogu määruses (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, on sätestatud põhimõtte, et ühes ELi liikmesriigis tehtud otsuseid tunnustatakse teistes liikmesriikides ühegi erimenetluse järgimist nõudmata. Igaüks, kes soovib abielulahutust, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist käsitleva otsuse tunnustamist Kreekas, peaks pöörduma selle isiku alalise elukoha järgse ühe kohtunikuga esimese astme kohtu poole, kelle vastu kohtuotsus täitmisele soovitakse pöörata, või täitmisele pööramise koha järgse ühe kohtunikuga esimese astme kohtu poole.

Määratakse kindlaks kohtuistungil kuupäev ning hagiavalduse koopia tuleb toimetada teisele poolele koos dokumendiga, milles on esitatud istungi toimumise kuupäev ja kutse kohtuistungile ilmumiseks. Kohus ei saa läbi vaadata otsuse teinud kohtu pädevust. Kohus saab kaaluda seda, kas otsuse tunnustamine oleks vastuolus Kreeka avaliku korraga; kas menetluse algatamise dokument toimetati kostjale kätte piisavalt vara, et kostja saaks enda kaitsta, või kas kostja on nõustunud kohtuotsusega selgesõnaliselt; ning kas kohtuotsus on vastuolus varasema kohtuotsusega, mis on tehtud samade poolte vahelises menetluses liikmesriigis, kus tunnustamist taotletakse, või teises liikmesriigis või ELi mittekuulavas riigis, kui kohtuotsus vastab tingimustele, mille täitmine on vajalik otsuse tunnustamiseks selles liikmesriigis, kus tunnustamist taotletakse. Kui vastused rahuldavad kohut, siis ta tunnustab kohtuotsust.

15 Millisesse kohtusse peaksin pöörduma, kui soovin vaidlustada abielulahutuse, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamise otsuse tunnustamist, kui otsuse on teinud mõne teise liikmesriigi kohus? Milline on menetluse kord eespool nimetatud juhtudel?

Selleks et vaidlustada Kreekas tehtud otsust tunnustada teise ELi liikmesriigi kohtu tehtud otsust, tuleb pöörduda

selle apellatsioonikohtu poole, mis menetleb asjaomase madalama astme kohtu otsuste peale esitatud apellatsioon. Apellatsioon tuleb esitada ühe kuu jooksul alates otsuse kättetoimetamise kuupäevast, välja arvatud juhul, kui see menetluse pool, kellega seoses tunnustamist soovitakse, elab alaliselt muus liikmesriigis kui see, kus otsus täidetavaks tunnistati – sel juhul on apellatsiooni esitamiseks aega kaks kuud alates otsuse kättetoimetamise kuupäevast. Vahemaa tõttu tähtaega pikendada ei saa. Kui isik, kellega seoses otsuse tunnustamist soovitakse, ei ilmu kohtusse, peab kohus menetluse peatama, et oleks võimalik teha kindlaks, et asjaomane isik on nõuetekohaselt ja õigeaegselt kohtusse kutsutud või et selleks on astunud kõik võimalikud sammud. Apellatsioonikohtu otsust on võimalik õigusküsimustes vaidlustada Tsiviil- ja Karistusõiguse Ülemkohtus (*Άρειος Πάγος*).

16 Millise riigi õigust lahutusmenetluses kohaldatakse, kui abikaasad ei ela selles liikmesriigis või on eri riikide kodanikud?

Lahutuse suhtes kohaldatakse järgmist materiaalõigust järgmises prioriteetsuse järjekorras:

- 1) selle riigi materiaalõigust, mille kodanikud menetlusosalised viimati koos olid, tingimusel et vähemalt ühel neist on endiselt selle riigi kodakondsus;
- 2) selle riigi materiaalõigust, kus asus menetlusosaliste viimane ühine alaline elukoht abielu jooksul; või
- 3) selle riigi materiaalõigust, millega neil on tugevaimad sidemed.

Lex fori põhimõtte kohaselt kohaldatakse Kreeka menetlusõigust, kuid selle suhtes on ülimuslik Euroopa Liidu õigus vastavalt Kreeka põhiseaduse artiklile 28.

See veebileht on osa portaalist „[Teie Euroopa](#)“.

Sooviksime teilt [tagasisidet](#) selle kohta, kui kasulikuks peate sellel esitatud teavet.

Viimati uuendatud: 16/12/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.